

Hoofdstuk 15

‘Wat hebben we eigenlijk als cadeautje?’

Als een relatie met een man niet jouw ding is (wat ik volledig kan begrijpen), sla dit hoofdstuk dan vooral over. Wil je wat entertainment om te lezen welke dans jij ontspringt? Lees dan vooral door. Want dit hoofdstuk gaat over het leed dat heteroseksualiteit heet.

Een vriend was jarig en vierde zijn verjaardag op een zaterdagavond. We kregen de uitnodiging via een groepsapp, je kent het wel. Het is een vriend van Richard, maar ik mag hem ook graag. De app kwam gelukkig ruim op tijd zodat ik de oppas kon regelen. Het feestje was vanaf 18:00 uur, met eten. Dan moet ik even zorgen dat de kinderen daarvoor al hebben gegeten of dat ze even met de oppas kunnen eten. De oppas. Wat krijgt zij ook alweer per uur? Even opzoeken. Pinnen, ik moet even pinnen. Dan kan ik het meteen geven, vind het zo suf dat ze mij dan een Tikkie moet sturen.

Een cadeau; wat geef je nou aan een volwassen man die alles al heeft? Een flesje wijn is zo afgezaagd. Misschien leuk om ze mee uit eten te nemen om het te vieren? Iets samen doen is altijd goed, als cadeau. Ik zal een leuke bon maken en er een kaartje bij schrijven.

Het was 17:45 uur, de oppas kwam. ‘Wat doen de kinderen eigenlijk met eten?’ vroeg Richard. ‘Ik heb pizza in de vriezer voor iedereen’, zei ik. ‘Heb je geld voor de oppas?’, vroeg hij. ‘Yes, ligt klaar’, zei ik. ‘Hoe laat zijn we thuis?’ vroeg hij. ‘Ik heb 01:00 gezegd’, zei ik.

We stapten op de fiets en belden aan.

Hij vroeg ‘Wat hebben we eigenlijk als cadeautje?’.

En ik was in staat om óf heel hard te lachen óf heel hard te huilen. Ik was moe.

Hij had zin in het feest.

Hoe komt dit toch? Hoe zijn we hier beland?

Het gebeurt eerder dan je denkt, het begint eigenlijk al bij de geboorte.

Let maar eens op; als er een meisje wordt geboren, dan is het vaak een schattige, lieve baby. Zo noemt de kraamvisite het.

Als het een jongetje is, gebruiken we andere termen. Heus een mooie baby, maar minder schattig en lief. De naam is mooi of de kleertjes zó cute.

De kleertjes van meisjes zitten vol met roze unicorns en hartjes, terwijl de jongensmoeders struikelen over dino’s en Paw Patrol.

Het zit er al vroeg in, de genderstereotypen. Meisjes zijn lief, zacht, houden van lezen en knutselen en jongens zijn stoer en houden van klimmen en klauteren.

Als iets ‘*nature*’ is, wil dat zeggen dat het er vanaf de geboorte al in zit, het zit zeg maar vastgebakken in het DNA, in wie we zijn. Een baby die net geboren is, klautert vaak over de buik van de moeder naar de borst om te drinken. Niemand die hem dat heeft verteld, het is ‘*nature*’, het zit erin gebakken.

‘*Nurture*’ betekent dat iets is aangeleerd, zo onderweg in het leven. Nurture kan betekenen dat je houdt van pianospelen, omdat je je opa dat altijd hebt horen doen. Je bent van het geluid gaan houden, je hebt er warme gevoelens bij en wil het ook kunnen.

Wat van de genderfavorieten (auto’s, Barbies) is nature en wat is nurture?

Mijn jongens draaiden beiden hun nek steeds om naar grote vrachtwagens en hijskranen. Niet omdat ik ze daartoe stimuleerde. Ik merk het niet eens op. Maar kijken meisjes daar niet ook gewoon naar?

Het is allebei niet goed of fout, het is gewoon wat is.

Jongens en meisjes zijn anders, fysiek én mentaal. Dat is nature, aangeboren, en dat is nurture, ook cultureel aangeleerd. Wat de cultuur onderweg allemaal aanleert, wat ‘mannelijk’ is en wat ‘vrouwelijk’, verschilt per land, per religie en per samenleving. Per gezin.

Waar bij ons thuis ‘met de kinderen naar de kapper gaan’ een Renate-thing is, las ik dat in veel andere culturen mannen hun zonen juist meenemen naar de kapper. Dat is daar een ‘mannending’. Die culturele verschillen zijn heus nog niet zo oud als je zou denken.

Geschiedenis en het feminisme

Begin jaren 1900 werd er door vrouwen hard gestreden voor het kiesrecht. In Engeland bijvoorbeeld, werden veel vrouwen door hun acties gevangengezet en werden daar behoorlijk mishandeld. Vrouwen streden voor hun rechten en voor onze rechten van vandaag. Wij hebben het recht om te stemmen dankzij deze vrouwen. Zij hebben de weg voor ons vrij gemaakt. Dat is de reden waarom ik elke keer trots naar het stembokje loop. Niet omdat ik zo politiek gedreven ben, maar omdat ik mijn verantwoordelijkheid neem voor wat voor mij is bevochten.

We doen er nog een schepje bovenop; in de jaren ‘70 werd er eindelijk gekeken naar gelijkere beloningen voor werk (nou ja, dat is nog steeds niet helemaal opgelost helaas), abortusrecht én was de opkomst van de pil. Een mooie periode voor de vrouw. Onderdrukking kwam steeds minder vaak voor en waren daardoor veel minder sterfgevallen bij vrouwen bij de geboorte van hun zoveelste kind. We werden ‘baas in eigen buik’.

Patriarchaat

We moesten wel vechten voor deze ruimte, voor deze rechten, aangezien de mannen ons zo’n 1000 jaar voor Christus een beetje hadden weggemoffeld. Waar voor die tijd vrouwen nog gewaardeerd werden voor hun wijsheid, het scheppen van leven en ook voor hun ‘magie’,

vonden de mannen dat toen een beetje spannend worden. In die tijd konden mensen hun eigen stukje land hebben en dan dat lekker bevechten met de andere burens. Nou ja, dat testosteron gaat daar lekker op natuurlijk.

Het was fijner om de vrouwen thuis te laten zitten, voor de kinderen te laten zorgen en te koken. Niet dat ze dat daarvoor niet deden, maar in die periode daarvoor hadden de vrouwen elkaar. Woonden ze bij elkaar. Maar nu zaten ze allemaal op hun eigen stukje land. Met zeven kinderen. En een man.

De mannen gingen onderhandelen met elkaar, op pad en op reis, en besloten dat zij het voor het zeggen hadden. Vrouwen werden verket-terd en verstoten als zij ergens leiding in wilden nemen of een ander leven wilden leiden. En aangezien mannen nu eenmaal fysiek sterker zijn, legden de vrouwen het af en settelden ze voor het leven thuis.

'Imagine what we could accomplish if we too had a wife at home'

Verschillen tussen mannen en vrouwen

Nature versus nurture; wat zit nu eenmaal in ons systeem en wat is ons cultureel aangeleerd? Want naast culturele verschillen, hebben we ook te maken met zoiets eenvoudigs als biologie. Als je kijkt naar nature, dan hebben we het natuurlijk ook over hormonen, waar een groot verschil blijkt tussen mannen en vrouwen.

Mannen hebben zo'n twaalf keer meer testosteron in hun bloed dan vrouwen. Zoals je in het vorige hoofdstuk al hebt kunnen lezen zorgt testosteron voor competitie, actie, ondernemen, positie bepalen en status. 'Mannendingen', als je het zo even wilt gooien op de hormo-nen. Wat we voor het gemak nu even doen.

Vrouwen zijn daarentegen in het trotse bezit van oestrogeen en pro-gesteron, wat ervoor zorgt dat wij wat beter zijn in verbinding, com-municatie, het 'lezen' van sociale interacties, maar ook zorgen voor een veilig nest, zorgen en stabiliseren.

Zwaar ongenueanceerd gezegd: vrouwen hebben behoefte aan een stabiele, veilige thuisomgeving, waar mannen vaker zoeken naar nieuwe impulsen en uitdagingen.

En dat kan nog eens botsen.

Want vrouwen werken vaak buitenshuis. En nemen daarnaast ook nog steeds het allergrootste deel van de zorgtaken op zich. Veel vrouwen belanden anno nu in een burn-out. Het komt vaak niet door het werk, maar door de spagaat waarin we onszelf begeven.

We willen buitenshuis werken, maar thuis wordt er niet minder hard aan ons getrokken.

Als je kijkt naar het verhaal aan het begin van het hoofdstuk, zie je allerlei 'kleine taken' waaraan gedacht moest worden voor het ver-jaardagsfeest waar we natuurlijk een cadeautje voor hadden.

- Reageren in groepsapp 'Wat leuk, wij zijn erbij!'
- Feest in de agenda zetten
- Oppas appen of ze beschikbaar is
- Prijs van oppas even opzoeken
- Tijd met oppas afspreken, begin tot eind
- Wat eten de kinderen? Bedenken en halen
- Wat doen we voor een cadeau? Bedenken en halen.
- Partner instrueren 'hoe laat we weggaan, dus zorg dat je klaar bent'

Acht taken. Voor een avondje weg.

Hieronder een overzicht van allerlei 'zorgtaken' van thuis. Vink je aan wie er bij jou thuis verantwoordelijk is voor deze taak?

Taken voor thuis

Zet achter elke taak een vinkje bij wie dit oppakt in jullie huishouden.

Kinderen - dagelijks

Ontbijt klaarmaken	☐ Jij	☐ Partner
Trommels maken voor school	☐ Jij	☐ Partner
Kinderen aankleden of erbij helpen	☐ Jij	☐ Partner
Naar school brengen	☐ Jij	☐ Partner
Van school ophalen	☐ Jij	☐ Partner
Huiswerk begeleiden	☐ Jij	☐ Partner
Agenda en studiedagen bijhouden	☐ Jij	☐ Partner
Avondroutine (eten, bad, bed)	☐ Jij	☐ Partner

Kinderen - organisatie

Cadeautje voor kinderfeestje kopen	☐ Jij	☐ Partner
RSVP sturen voor kinderfeestjes	☐ Jij	☐ Partner
Gymtas en sportkleding op orde	☐ Jij	☐ Partner
Zorgen voor gewassen (en goede maat!) kleding voor sport	☐ Jij	☐ Partner
Knutselstukken bijhouden	☐ Jij	☐ Partner
Nieuwe gym schoenen of kleding regelen	☐ Jij	☐ Partner
Te kleine kleding wegdoen en nieuwe kopen	☐ Jij	☐ Partner
Helpen in de klas of bij uitjes	☐ Jij	☐ Partner
Oeps, studiedag! Opvang regelen	☐ Jij	☐ Partner

Vakantiekampen of activiteiten inschrijven

Schooltools volgen (SocialSchools, Magister e.d.)

Gezondheid & zorg

Tandarts afspraken plannen	☐ Jij	☐ Partner
Doktersafspraken regelen en bijhouden	☐ Jij	☐ Partner
Medicijnen/supplementen bijhouden en op tijd halen	☐ Jij	☐ Partner
Bijhouden wanneer vaccinaties nodig zijn	☐ Jij	☐ Partner
Ziek kind thuis opvangen of regelen	☐ Jij	☐ Partner
Consultatiebureau, GGD, meten/wegen	☐ Jij	☐ Partner

Huishouden - dagelijks

Boodschappen plannen en doen	☐ Jij	☐ Partner
Planning maken voor 'wat eten we vandaag'	☐ Jij	☐ Partner
Koken of avondeten regelen	☐ Jij	☐ Partner
Afwassen of vaatwasser inruimen/uitruimen	☐ Jij	☐ Partner
Was draaien, ophangen, strijken, opvouwen en wegleggen	☐ Jij	☐ Partner
Bedden verschoneren	☐ Jij	☐ Partner
Planten water geven	☐ Jij	☐ Partner
Bloemen in vaas verversen of weggooien	☐ Jij	☐ Partner
Voer voor huisdieren bijhouden	☐ Jij	☐ Partner

Huishouden - onderhoud apparaten

Vaatwasser schoonmaken (filter, sproeiarmen)	☐ Jij	☐ Partner
Filter droger schoonmaken	☐ Jij	☐ Partner
Wasmachine reinigen en onderhouden	☐ Jij	☐ Partner

Koelkast schoonmaken	☐ Jij	☐ Partner
Vriezer ontdooien en schoonmaken	☐ Jij	☐ Partner
Koffiezetapparaat ontkalken	☐ Jij	☐ Partner
Magnetron schoonmaken	☐ Jij	☐ Partner
Afzuigkap filters schoonmaken of vervangen	☐ Jij	☐ Partner
Stofzuiger legen en onderhouden	☐ Jij	☐ Partner

Huishouden - beheer

Signaleren dat wc-papier op is	☐ Jij	☐ Partner
Zorgen voor voldoende tandpasta en shampoo	☐ Jij	☐ Partner
Nieuwe batterijen op het lijstje zetten	☐ Jij	☐ Partner
Afval bijhouden wanneer het opgehaald wordt	☐ Jij	☐ Partner
Schoonmaak plannen of inhuren	☐ Jij	☐ Partner
Reparaties signaleren en regelen	☐ Jij	☐ Partner
Verzekeringen en abonnementen bijhouden	☐ Jij	☐ Partner
Belastingaangifte (of het regelen ervan)	☐ Jij	☐ Partner
Auto: apk, banden, tankpas bijhouden	☐ Jij	☐ Partner

Sociaal & familie

Vrienden berichten bij ziekte, feest en verdriet	☐ Jij	☐ Partner
Op visite naar oma, bloemen kopen	☐ Jij	☐ Partner
Moederdagcadeautje voor (schoon) moeder regelen	☐ Jij	☐ Partner
Verjaardagen onthouden en kaarten sturen	☐ Jij	☐ Partner
Sportcontributie betalen	☐ Jij	☐ Partner
Vakanties plannen en boeken	☐ Jij	☐ Partner

Oppas regelen voor avondjes weg	☐ Jij	☐ Partner
Cadeautjes voor Sinterklaas en Kerst regelen	☐ Jij	☐ Partner
Kerstkaarten versturen	☐ Jij	☐ Partner
Taart voor verjaardag regelen	☐ Jij	☐ Partner

Mentale last

Onthouden wat elk kind morgen nodig heeft	☐ Jij	☐ Partner
Weten wie jarig/leuk/stom/ziek is in de klas	☐ Jij	☐ Partner

Ik hoop dat deze lijst laat zien hoeveel er thuis gedaan wordt, opgemerkt wordt, waar aan gedacht wordt. In bijna alle gevallen zijn het de vrouwen die het grootste deel van deze 'mental load' dragen. Terwijl zij daarnaast gemiddeld 27 uur in de week werken.

Een burn-out, oververmoeidheid, uitputting, het is niet zo vreemd. Voor de mannen is dit ook allesbehalve een pretje, want naast hen staat een vrouw die minder kan leunen, minder wordt gedragen en zich daardoor minder kan ontspannen. Dat is geen feestje thuis.

Een vrije vrouw herkent het verschil tussen alles zelf willen doen en alles uiteindelijk zelf doen. Ze vraagt haar partner niet om hulp, want het is niet alleen haar taak. Ze leunt. En kan ontspannen terwijl hij de oppas regelt.